

Anmeldelse af Morten Thing

et sprogligt (og politisk) regime

Retorikeren Knud Lindholm Lau udgav i 2010 Victor Klemperers banebrydende bog *LTI- Det tredje riges sprog* på sit eget forlag. Klemperer, der var jøde, men gift med en ikke-jøde, samlede på vidnesbyrd om, hvordan det tyske sprog blev til det sproglige regime, der var med til at rense landet for jøder og andre, nazisterne ikke brød sig om. Disse vidnesbyrd brugte han til i *LTI* at vise, hvordan man opbygger et nyt sprogligt regime, et nazistisk sprogregime.

I Bare fordi at – sprog og forestillinger i udlændingebatten bruger Knud Lindholm Lau Klemperers ide til en analyse af den sproglige situation i Danmark i dag. Han skriver det helt tydeligt: ”Ingen fremstillinger er fri for forudsætninger, og her vedgår jeg gerne min gæld til den tysk-jødiske filolog Victor Klemperer, hvis bog *LTI – Det Tredje Riges sprog* jeg udgav på dansk i 2010.”

Sprog og forestillinger i udlændingebatten er en kortlægning af et omfattende nyt sprogligt regime, som har underlagt sig den politiske diskussion. Man kan indkredse det ud fra den betragtning, at det er en indlysende ide, at et land naturligvis har lov til at fastsætte, hvor mange indvandrere, landet vil modtage; men deraf følger *ikke*, at det er *nødvendigt* at tale nedsættende om indvandrerne, uanset om indvandrerne er flygtninge med politisk asyl eller økonomisk-sociale flygtninge ofte kaldet migranter. I Dansk Folkepartis måde at tale om indvandrerne på oplives grundideen i *racismen*. Racismen opererede med et hierarki mellem racer: øverst var de hvide, som var de klogeste og de mest civiliserede; under dem stod de andre racer. DF taler om indvandrere, muslimer, arabere osv. ud fra den klare forudsætning, at grunden til, at de ikke vil have dem her i landet, er, at de ødelægger danske værdier, deres værdier er nemlig ringere end vores. Selvom DF ikke abonnerer på den biologiske begrundelse, som lå bag racismen og formentlig anser forskellen mellem dem og os for at være kulturel, så er det sproglige regime, de har skabt et, som bygger på et hierarki, en kulturel, religiøs og etnisk racisme.

DFs hierarkipraksis bygger på *diskrimination*. Det er den *sproglige handling* partiet vil have folk til at stemme for. ”Ja vi diskriminerer, men vi gør det fordi det er til vores eget bedste.” (BT 31.7.10). Hvor det juridiske sprog i demokratier er bygget over menneskerettighedernes universelle status og lovgivningens karakter af love *for alle*, så går DF typisk ind for særlove. Fx ”Indvandringen af muslimer skal ophøre” (*Jyske Vestkysten* 30.10.10). At der er tale om et *sprogligt regime* ses af, at det smitter. Det er ikke blot DF og deres konkurrenter på den yderste højrefløj, der bevæger regimet, også Venstre og Konservative har underkastet sig, og det gælder nu også Socialdemokratiet. Knud Lindholm Lau dokumenterer, at regimet fungerer forskelligt i det offentlige rum og i lukkede grupper på Facebook. Den version af regimet, vi ser dér, er knyttet til en voldelig dimension, fx citerer han, at det ville ”være fantastisk hvis der nu var en modstandsgruppe der kunne eliminere mellem 1-10.000 på en nat/uge i lille Danmark!”.

I den offentlige diskussion ryger der af og til en finke af panden, som da Cheanne Nielsen på DFs årsmøde sagde: ”De sviner, de svindler, de stjæler, de voldtager og de dræber.” Ellers har DF i stor udstrækning rettet ind, og overskrider normalt ikke den norm, at man ikke kan *generalisere et udsagn* til at gælde en hel etnisk, religiøs eller sproglig gruppe uden, at det er racisme. Som da Dansk Folkepartis udlændingeordfører Martin Henriksen sagde: ”Problemerne skyldes, at araberne overvejende er ligeglade med den danske kultur og det danske samfund. De har en anden kultur og mentalitet”.

Knud Lindholm Lau viser, at det sproglige regime, som nu regerer på udlændingeområdet, i høj grad også er et *handlingsregime*, ordene og de politiske handlinger hænger sammen. DFs politiske nøgleposition har gjort, at alle de andre partier i blå blok – og Socialdemokratiet – også arbejder på at lave ordninger, som *ydmyger* de udlændinge, som af den ene eller anden grund er i Danmark. Så selv om det sproglige regime handler om sprogbrug og forestillinger, så er DFs nøgleposition med til at skabe et politisk regime.

Bogens titel er bogens udgangspunkt. Han citerer fx en blog på *Berlingskes* b.dk, hvor det hedder: ”Man er ikke nazist fordi man påstår at de fleste jøder ikke er hvide. Det er blot en konstatering af fakta! De er jo pælæstinensere alle og semitter? Dog er det utroligt hvor mange af de 6000 danske jøder der arbejder i de danske medier, og som er eller har været chefredaktører mv.” Konstruktionen ”Man er ikke nazist fordi...” er en ofte brugt konstruktion, hvor den, som taler, udsiger: Jeg ved godt, at der er nogen, som kalder det her nazisme, men det passer ikke, for det er fakta.

På lignende vis gennemgår Lindholm Lau en

Knud Lindholm Lau:
BARE FORDI AT
 – sprog og forestillinger i udlændingebatten.
 Tekst og tale forlag.
 300 s. kr. 279,95.

lang række sproglige konstruktioner, som er med til at skabe modsætningen mellem DEM og OS. Og sproget er i centrum af undersøgelsen. Men han undersøger også almindelige påstande i det udlændingehadske sprogregime. Hvordan står det til med indvandrernes kriminalitet fx? Men også historien trækkes ind, fx om pogromen på overlevende jøder i den polske by Kielce i juli 1946. 42 blev dræbt og 40 lemlæstede. Den sproglige analyse er i høj grad knyttet til analysen af virkeligheden.

Bare fordi at er en spændende og velskrevet bog. Dens sproglige analyser, dens mange forfærdende udsagn fra indvandrerhadere, dens referencer til statistik og anden virkelighedsforståelse gør den til et særsyn af en bog. Den er ikke *blot* en diskursanalyse eller en sprogsociologisk analyse. Den er også en sprogpolitisk bog, den kridter banen op og siger: Der er i Danmark et sprogligt-politisk regime, som har erobret næsten hele den politiske debat om indvandringen. Det er på tide at blive bevidst herom og handle på det. Sådan som venligboerne og mange andre grupper er begyndt på.